

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V „Edinosti“ je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loca Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
Izaja enkrat na dan, razen nedelj in p.nikov, ob 4. u. ri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odziva.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); sven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 876.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konzorcij lista „Edinost“

I tisknila tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu

Javni shod

političnega društva „Edinost“ dne 10. marca v telovadnici „Trž. Sokola“.

(Dalje.)

O domovinskem zakonu

je govoril dr. Edvard Slavik nastopno:

Z letošnjim letom se prično posledice, oziroma učinki zakona, vsprejetega od državnega zbora v letu 1896. Razmere so bile do sedaj res vnebovpijoče, ko je bilo domovinsko pravico možno pridobiti le na podlagi rojstva ali pa po milosti od strani dotične občine. Pomislimo le: 20—30 let je živel kdo v kateri občini; tu je delal, tu je potrošil svoje telesne sile, tu je povsipeval javni blagor, tu je žrtvoval najboljša svoja leta; a ko je obnemogel, ko ni mogel več delati in si služiti kruha, ko je torej prišel čas, da bi občina kaj storila zanj, pa so ga v plačilo odgnali iz občine, v kako oddaljeno vas, katere morda nikdar videl ni v svojem življenju, kjer ni imel ni prijatelja, ni znanca, nikogar, ki bi imel sočutje z njim; da, v mnogih slučajih niti jezika tistega kraja ni poznal!

To so bile res neznosne razmere. Že leto 1872 so bili začeli misliti na to, da treba zakon o domovinstvu primerno spremeniti. Ali še le leta 1896, po 25 letih, so prišli res do tega, da so sestavili in rešili parlamentarno zakon, ki obseza borih par strani.

Učinki ali posledice tega zakona začinjajo — kakor rečeno — letos.

Kaj je domovinska pravica, kaj imamo od nje? Imamo: 1. neodpravljlivo pravico bivanja v dotičnem kraju. Kdor je pristojen, ima pravico bivanja v dotični občini, pa naj bo to komu po volji ali ne. Nikdo ga ne more iztirati in iz nobenega vzroka. 2. pravico do preskrbljenosti. Če nima nič, občina mora skrbeti zanj. Po dosedaj veljavnem zakonu se je pridobivala domovinska pravica: a) po rojstvu, to je, otrok je imel domovinsko pravico tam, kjer jo je imel oče; b) po ženitvi, to je, žena je pristojna tja, kamor je mož; c) po javni službi. C. kr. uradnik ima domovinsko pravico tam, kjer služi; in d) po vsprejemu od strani dotičnega obč. zastopa.

Po novem zakonu pa prihaja k tem načinom še način priposestovanja. Domovinsko pravico sem si po tem novem zakonu pridobil, ako sem v dotični občini bival 10 let: prostovoljno, nepretrgoma in ne da bi bil užival trajno oskrbljevanje za uboge. To bivanje pa se šteje še le od tedaj, ko

sem postal samosvoj; to je: ko sem dovršil 24 leto, ali pa so mi leta spregledali sodnijskim potom. Če sem torej imel v letu 1891 še le 23 let in bival v Trstu, se moje bivanje tu za pridobitev domovinske pravice začinja uštevati še le od leta 1892 naprej in si na pridobim letos te pravice, ampak v letu 1902. Bivanje mora biti zaporedoma in nepretrgano. Če sem šel proč od tu in se vrnil, moram začeti z nova in domovinsko pravico si pridobim 10 let potem, ko sem se povrnil v Trst. Majhne odsotnosti (n. pr. izleti, bivanje na letovišču), kadar se nisem odpovedal svojemu prejšnjemu stalnemu bivašču, ne pretrgajo priposestovanja. Tudi prostovoljno mora biti to bivanje. Če sem bil n. pr. tu zaprt, ta čas ne velja. Ali glede zaprtih velja določilo, da se jim prejšnje bivanje ušteje. Če je bil kdo v Trstu od leta 1891 do 1896, a potem zaprt 3 leta, do l. 1898, se ona leta bivanja od 1891 uštejejo. Tem postenjakom so torej boljše godi, nego pa onim, ki so iz lastne volje začasno odšli iz Trsta.

Pogoj za pridobitev domovinske pravice je tudi — kakor sem že rekel — ta, da dotičnik ni užival preskrbljenosti za uboge. Kdor je bil trajno v bolnišnici, ali v kakem dobrodelnem zavodu, ta ne more prositi za domovinsko pravico. A med tako preskrbljenostjo se ne poštevajo kake male začasne podpore, stipendije, ali če je kdo, po milosti, manje plačal, nego bi moral. Tudi dejstvo, da je kdo dobil delež od kake svote, ki jo je kdo zapustil za uboge, mu ne jemlje pravice do domovinstva.

Vojaska leta se štejejo. Če je torej kdo radi vojaške službe odšel iz Trsta, njegovo bivanje tu se ne smatra pretrganim.

Otroci imajo iste domovinske pravice kakor stariši. Če je oče umrl, ko je že priposestoval domovinsko pravico, otroci imajo že domovinsko pravico. Če pa je umrl poprej, morajo otroci, oziroma njihova mati z nova začeti s priposestovanjem.

Z desetletnim bivanjem pa si niste pridobili še domovinske pravice, ampak le pravico zahtevati, da vam dajo domov. pravico. Sedaj treba še le prositi za podeljenje iste. To je malo čudna zahteva, da se mora še le prositi. Ljudje morajo torej znati čitati, da vedo o tem zakonu, a šol nam nočejo dati, kjer bi se ljudje učili čitati.

Za vsprejem sme prositi: ali upravičence sam, ali tudi njegovi nasledniki, ako je umrl. Tudi občina, v katero je bil kdo pristojen do sedaj, more zahtevati, da mu občina nje-

govnega bivanja podeli domovinsko pravico. Prosi se lahko takoj, ali pa tudi pozneje; tudi ko se je kdo preselil kam drugam. Ali v tem slučaju se mora to zgoditi najdalje v dveh letih. Občina njegova pa ima to pravico še pet let po preselitvi.

Prošnjo je nasloviti na občinski odbor, v Trstu na magistrat. V prošnji treba trditi vse okoliščine, ki dajejo domovinsko pravico: da je bival tu 10 let, da je bil pred 10 leti polnoleten in da je avstrijski državljan. Potrdilo o bivanju se more dobiti na policiji, polnoletnost se dokaže s krstnim ali poročnim listom, državljanstvo z domovinskim listom.

Prošnje je sestaviti povsem priprosto, n. pr.: Slavni magistrat! Na podlagi pridejanih spričeval prosim, da bi me vsprejeli v domovinsko zvezo.

Kdor pa nima teh listin, naj v prošnji natančno razloži. Sklicuje se lahko na vojaško službo in na priče. — Prošnje so vse brez koleka. Ako bi občina ne rešila prošnje vsaj v 6 mesecih, se je obrniti do II. instance; na deželi do okrajnih glavarstev, v mestih z lastnim statutom pa na namestništvo, oziroma na deželno vlado. Istotja je uložiti rekurz proti eventualni zavrnitvi.

Na vprašanje je odgovoril govornik, da se prošnje smejo ulagati v slovenskem jeziku, ker je ta jezik tu pripoznan kakor deželni jezik.

Za ta priprosta, a baš zato jasna in prozorna pojasnila govornikova je občinstvo izražalo svojo zahvalo z burnim aplavzom.

Obvestivši zborovalce — na nekatera tozadevna vprašanja — da politično društvo »Edinost« namesti posebnega uradnika (v Delalskem podpornem društvu), ki bo dajal ljudem pojasnila in jim pojde drage volje na roko v vseh korakih za pridobitev domovinske pravice, je g. predsednik Mandić zahvalil zborovalce še enkrat na lepi udeležbi in na uglednem vedenju ter je zaključil to zanimivo zborovanje.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 13. marca 1901.

O polcaju. Odlikovanja načelnika poljskega »kola« omenjamo na drugem mestu. Mi vidimo v tem odlikovanju globok pomen. Povsem resnično je omenjal grof Dzieduszycki v poljskem »kolu«, da to odlikovanje velja tudi klubu, kateremu načeljuje gospod Jaworski. Politika Poljakov, oziroma

njihova stremjenja za ohranjenje svoje narodne individualnosti in političske veljave so vsakako dobila od našega cesarja novo sankcijo. Pruska vlada pa zatira kruto analogna stremjenja svojih Poljakov! Tu je vsakako navskrižje med Dunajem in Berlinom. Če pa nemški radikalei vedno viharneje zahtevajo, naj se naša in nemška država državno-pravno spoji, vsled česar bi kurs na Dunaju moral odgovorjati kursu v Berlinu, potem je jasno, da bi po takim združenju tudi naše Poljake doletela ista pruska pest, ki bije poznanske Poljake. Poljaki morajo torej že iz ozirov na svojo bodočnost stati na straži proti našim vsenemškim politikom, morajo odločno stopati po poti, ki se jim sama odvarja, ako napravijo paralelo med Poljakom sovražnimi izjavami nemških državljanov v sejah državnega zbora nemškega zadnje dni in med odlikovanjem gospoda viteza Jaworskega od strani avstrijskega cesarja. Ako hočejo Poljaki erpiti pouk iz te paralele, morajo pretrgati vsako zvezo z vsemi onimi, ki bi nas hoteli prikloniti na Berlin, bilo s krikom, bilo z zavratnim podpiranjem onih, ki kriče. Poljaki so mogočnejši faktor in jim je zagotovljena trdna pozicija, ali le, dokler — niso v Nemčiji. To naj si zapomnijo in naj se čutijo Slovane, katerim velevata čast in zdravi narodni egoizem, da odganjajo od naše države oni od generala Komarova označeni — nemški vrh.

Minister-krajan Rezek se mudi sedaj v Pragi. Splošno uverjenje je bilo, da je to potovanje političnega pomena in nekateri listi so kar naravnost trdili, da je dru. Rezeku izvršiti velevažno nalogo. Tržaški zaupnik dunajske »Neue Freie Presse« pa zatraja brzojavno — sklicuje se na »avtentične vire« — da ima potovanje Rezekovo povsem zaseben značaj in da je posvečeno le rodbinskim stvarim. Tudi obisk pri namestniku da je bil le konvencionalnega značaja.

Morda pa ravno ta brižnost dunajskega lista, da bi potovanju Rezeka odvzel vsako političsko važnost, govori za nasprotno. Tudi ni posebno verjetno, da bi bil minister Rezek ravno sedaj, v takih važnih časih, v tej evoluciji našega parlamenta, hodil v Prago urejati le svoje zasebne stvari in prirejati gospodu namestniku v Pragi le — konvencionalne vizite.

Državni zbor. Zbornica poslancev je včeraj nadaljevala splošno razpravo o predlogi, tičeči se kontingenta novincev ter završila isto, da je mogla preiti v podrobno razpravo. Ni manjkalo sicer hrupnih prizorov in

jave njene otroške privrženosti, ljubavi in hvaležnosti do vidne glave Kristove Cerkve.

Jednako je oril naš klic: Hvala in slava Odrešitelju našemu Kristu; kakor se je tudi razlegal gromoviti: Živio nam sv. Oče! Jednako vroče so bile molitve, ki smo jih molili za odpustek v nakano sv. Očeta, jednaki in globoki so bili vzdihli, ki smo jih z groba sv. Cirila pošiljali za sojedinenije vsjeh (ujedinjenje) v veri sv. slovanskih Apostolov. — In tako so nam vsem jednako dragi in za vedno neizbrisni spomini na one trenutke nebeške slasti in tolažbe, ki smo jih preživeli v veličastnih bazilikah večnega mesta, kakor so se nam jednako silno utisnili v dušo utisi obiska podzemskih prvih krščanskih svetišč, teh stoletnih živih priči žive vere prvih krščanov. (Pride še.)

Zadnji turški napad.

Črtica. — Spisal Janko Kessler.

Vsakdo se je podvizal, da otme kruti sili, kar ima najdražjega. Polnili so tndi kadi

PODLISTEK

Vladike Križevačkega pastirski list.

Julij po božjem usmiljenju in sv. apost. stolice milosti vladika Križevački je izdal na prvo nedeljo sv. vel. posta nastopni pastirski list:

Ljubljeni sinovi v Jezusu!

Devetnajsti vek je, obnemogel, klonil na večni počitek. V stoletnem življenju svojem je mnogo zagrešil toliko proti Gospodu Bogu kolikor proti ljudem, ali vendar je pokazal tudi mnogo krščanskih čustev, posebno zadnje dni; tudi poslednji mu zdihljaji so bili namenjeni Gospodu in Rešitelju sveta, Jezusu Kristu.

Ko je sv. Oče, dično vladajoči papež Lev XIII, pozval vso svojo verno deco, da na zvršetku tega veka na poseben način dajo svoj poklon Gospodu Jezusu, ter jih je, proglasivši sv. Leto, pozival na romanje v glavno mesto krščanstva, je radostno odmeval ta poziv v vseh zemeljskih krogih. Povsodi se je pojavilo sv. tekmovalstvo: kako bi dostojneje proslavili milega Božanskega Odkupitelja, in

kateri narod množestvilneje pohiti v Rim, da se s spoštovanjem in ljubavjo in hvaležnostjo pokloni Kristovemu Namestniku in da bo deležen obilnih milosti sv. Leta. In tako je mogel dični Starček v Svoji poslanici o Jezusu Kristu Odrešeniku, ki jo je obkonec sv. Leta odposlal episkopatu, izjaviti čustva Svoje Očetovske radosti, motreči: »glejte, kako je preko zmot svita in kraj tolikih zaprek, stavljenih pobožnosti, svet vendar na jeden migljaj papežev prihital v Rim na grobove svetih apostolov, od vseh strani v velikih množicah; domači in strani, vsi jednako kažejo vero, in nadejaje se odpustka, ki ga daje Cerkve, iščejo skrbneje sredstev, da dosežejo večno odrešenje«. Dobrega sv. Očeta so ti divni pojavi probujenega krščanskega življenja toliko ganili, da kliče vznemeno: »Koga ne bi ganila vsa ta očitna pobožnost, razvneti še bolj, nego navadno, nasproti Odrešeniku ljudskega roda? V časih, najboljših za krščanstvo, pristojal bi lepo ta duh in žar tolikih tisočev ljudi, ki z jednodušno voljo in mišljenjem od izтока do zapada solnce skupno pozdravljajo in hvalé in slavé ime Jezusa Krista«.

protestov — vzlasti nemški in češki radikalei so bili po koncu — ali v avstrijski zbornici poslancev smo se zadnja leta priučili gledati vse drugačne prizore, tako, da take-le manje nevihte ne vznemirjajo nikogar več.

V sinočnji brzojavki je bilo že omenjeno, da je bil prvi govornik poljski socialista Daszynski. Govoril je seveda proti. Govornik je povdarjal nerazmerje med proračunom za vojaške namene in onim za kulturni napredek. Obžaloval je nasilja, ki jih vrše častniki in vojniki. Tudi obveznost, ki sili častnike v dvobojevanje, je obsajal. Zahteval je, da bi vojniki ne smeli nositi orožja izven službe. Organizovani delavci ne smeti smatrati za večne sovražnike; menil je namreč, da so častniki in vojniki, ako so na sumu, da se pripoznavajo k socialističnim načelom, pod posebnim nadzorstvom. Prezenčna služba naj bi se znižala na eno leto.

Minister za deželno brambo grof Welsersheimb ni tajil, da treba uvaževati želje širših slojev prebivalstva, zlasti onega kmetiškega stanu, ki najbolj občutijo bremena, ki jih nalaga vzdrževanje vojske. Objektivši, da stori v tem pogledu, kolikor mogoče, je navajal olajšave, že uvedene. Povdarjal je, da obrambni sistem v Avstriji ne dopušča nikakega nadaljnjega omejevanja. Zahtevano razoroženje je ostalo utopija vzlic inicijativi jednega mogočnega in veledušnega vladarja. Vse vlasti, ki hočejo varovati svoje interese, se oborožujejo in se bodo mogle zaustaviti v tem le one, ki so že izdostno pripravljene. Minister priznava, da so vojaška bremena težka, povdarja pa, da ni militarizem, ampak drugi vzroki so, ki ovirajo razvoj Avstrije. Priznava, da je neko nerazmerje v razdeljenju kontingenta novincev za aktivno službo in nadomestno rezervo. No, to se da poravnovati, ko se bo določal kontingent za bodoče desetletje. Ozirom na razne pritožbe je naglašal govornik, da je volja cesarjeva, da v vojski vlada red. Kjer bo potrebno, pride odpomoč.

Glede narodnostnega čuta je menil govornik, da je opravičena želja, da se tudi v vojski v gotovih mejah goji narodnost. Ali borbe in narodno sovraštvo se ne smejo zanašati v vojsko. Skrenejše prezenčne službe ni možno. Tudi socialni demokrati armada ni nasprotna, v kolikor ostaja ista v mejah zakona. Vojska privoščja delavcem vse dobro, saj je v uje lastnem interesu, da dobiva vojakov, razvitih duševno, moralno in fizično. Vojska nima nobenega vzroka biti nasprotna socializmu, dokler ta poslednji ni nasproten vojski. Glede dvoboja se je skliceval na svoje izjave v odseku, kjer ni branil dvoboja in je govoril o izrastkih dvoboja. Vedno je bil proti manji dvoboja in ne neha bojevati se v ta namen, da bosti družba in država delovali v isti namen. Slednjič se je potegnil za razvoj vojne mornarice.

Poslanec dr. Ploj je povdarjal potrebo, da se kmetovalcem glede vojaške službe dovoljjeje olajšave.

S tem je bila zaključena generalna razprava in sta dobila besedo generalni govornik »proti« in »za«: posl. Čeh Kramář in Kolischer.

Prvi je povdarjal, da pravična pogodba z Ogrsko bo možna še le potem, ko pride do miru med Nemci in Čehi. Čehi nočejo družega, nego da Nemci ostanejo, kar so, Čehi pa, kar so. Ker so mu nemški radikalei posegali v besedo, je vskliknil govornik:

in druge posode, da bi — če treba — gasili ter zabranili še več nezdgo. Nekaj jih je pobegnulo na polje, nekaj pa se jih je zateklo v cerkev. Edino mladenič in nekoliko mlajših mož so se odločili, da se jim postavijo v bran. Toda bilo ni ne orožja, ne pravega poguma. S svojimi kosami, motikami, sekirami in cepeji so se previdno vtaborili na nasprotni, severni strani vasi, da bi se tem ložje umaknili.

Vendar pa je živel v Šent-Jernejju pogumna žena — kos vsakemu možu — potovka Naglica. Stara, suha, sloka ženica je dirjala po vasi od hiše do hiše kakor lahkonoga pastirčica. Tu je ugibala in svetovala, tam kimala in pritrjevala, ondi grajala in svarila, povsod pa pomagala kakor je vedela in znala. Bila je tu, tam in nikjer. Popoldne pa je nenadoma izginala in ni je bilo več na izpregled.

Vedelo se je, da bo najhujša predla župnišću, zato je pobegnulo vse, kar je le moglo gibati.

Župnikov brat Adrej je s tremi sestrami prenočeval v sosednji vasi. Dva kapelana sta brodira do Šmalčje vasi po plitvem potoku,

Država nima hujih sovražnikov, nego so pan-germani, ki so prvi začeli v parlamentu pro-glašati načelo, da manjšina mora vladati nad večino. Ker je nemški radikalec Harmich s s klicem »Policija!« namigoval na one burne čase, ko je bil dr. Kramář podpredsednikom, jim je govornik postregel z dogodki najnove-jih dni v uxor-parlamentu — v angleškem. Govornik se je najodločnejše uprl zahtevanju Nemcev, da bi se zveza naše države z Nem-čijo uzakonila. Mi nismo nasprotni zvezi z Nemčijo, dokler je tej zvezi namen ohranitev miru. Ali, ako bi se ta zveza uzakonila, Av-strija bi padla na nivo kake Bavarske ali Saksonije. Te besede Kramářeve so razdra-žile Vsenemce tako, da so pihali kakor gadi, a govornik se ni dal motiti in je nadaljeval, da glavna naloga Čehov je ta, da prepre-čijo združenje tako imenovanih nemških de-žel v Avstriji z Nemčijo. Tako združenje ne bi bilo le poguba Avstrije, ampak bi tudi mo-tilo ravnotežje v Evropi. Nemčija bi postala prva vlast sveta, ona bi zagospodarila ne le v osrednji Evropi, ampak tudi na Balkanu in v Mali Aziji. Nam je v dolžnost — je vskliknil govornik — da opozarjamo na to nevarnost. Mi nismo Nemcežrei, marveč že-limo, da narod naš živi v miru in zlogi z Nemei. Tu so se nemški radikalei zopet za-gnali v govornika, ta pa jih je lepo opozoril, kako se postopa s Poljaki na Pruskem ter je vskliknil, da Čehi ne žele družega nego slo-bodo za Nemce in za Čeha.

Ko sta dovršila generalni govornik »za«, Kolischer in poročevalec Popovski so se češki agrarci in narodni socialisti jeli je-den za drugim oglašati za besedo. Dvema go-vornikoma je predsednik grof Vetter vzel be-sedo, ali ker se agrarci in narodni socialisti niso brigali za to, je predsednik prepustil predsedovanje podpredsedniku Pradeju, ki pa tudi ni mogel nič opraviti, kajti tu pa tam sta govorila kar po dva govornika hkrati. Ko je grof Vetter zopet prevzel predse-dovanje so govorili trije češki opozicijski go-vorniki in vsi njih somišljeniki so hrupno protestirali proti temu, da bi prešli na gla-sovanje.

Grof Vetter pa se ni zmenil za proteste in je pustil glasovati ter je večina zbornice vsprejela predlogo v drugem čitanju. Na to je pričela podrobna razprava, mej katero so češki narodni socialisti in agrarci zopet pri-rejali burne proteste.

Posl. Fresl je hotel naskočiti predse-dniško tribino ali sluge zbornice so ga pridr-žali. Zornica je vsprejela predlogo v tret-jem čitanju. Češki narodni socialisti so zopet protestirali proti takemu nasilju in so izjav-ljali, da dalašnje glasovanje ni veljavno.

Na to je predlagal poslanec Schrei-ter, naj bodo seje imunitetnega odseka javne. — Predlog je bil vsprejet s 143 glasovi proti 134.

Sejo so zaključili ob 8. uri zvečer.

Parlamentarne stvari. V včerajšnji seji zbornice poslancev je dalmatinski posl. Biankini interpeliral predsednika, da-li hoče uplivati, da vlada odgovori na interpe-lacijo poslanca Ivčevića glede nekega razpisa uradniških mest, objavljenega ne davno temu. V tem razpisu je bila namreč obsežena ne-čuvna določba, da za ta mesta ne more pro-siti noben Dalmatinec, ampak le Nedalmatinci, tudi če ne znajo hrvatski!! Ogorčenje Biankinijevo je

da ne bi puščala sledi za seboj; tretji — Franč Kramer — (poznejši kanonik v Ljub-ljani, umrl leta 1884.) pa je previdno zlezel v dimnik.

Le kuharica Neža ni mogla najti pri-pravnega skrivališča; nobeno jej ni bilo všeč. Konečno jej je šinila rešilna misel v glavo. Volarju, ki se je potikal okrog skednjev, je velela prisloniti najdaljšo lestvo na košati brst, ki je rasel tik široke mlake — račjega jezera. Na drevesu se jej je zlelo najbolj varno. Ko je našla ugodno mesto med ve-jevjem, odnesel je volar lestvo in Neža je bila skrita — med nehom in zemljo.

V splošni zmešnjavi je ostal edini žup-nik hladnokrvn in udan v voljo božjo. Brez pomislekov je odprl vse shrambe in omare ter razložil vso svojo gotovino po mizi pred seboj.

»Naj vzamejo, kar imam, poslopju in po-hištvo pa naj prizaneso: za-me jim pa tako nič ni«, je dejal mirno.

Nato je razsvetlil vse sobe obširnega žup-nišča, prižgal dve sveči v svoji spalnici pred razpelom, pokleknil pred-nje ter začel moliti, pripravljen na vse.

torej lahko umevno in nikdo se ne more ču-diti, ako je žugal z obstrukcijo, ako ne dobe zadostnega zadoščenja.

Poslanec vit. Berks je interpeliral radi ljudskega štetja v Gradcu, o katerem je baš naš list priobčil kričečih izglede.

Njegovo Veličanstvo je podelilo načel-niku poljskega »kola«, vitezu Jaworskemu, veliki križ Leopoldovega reda. S tem odliko-vanjem — ki je gotovo simptomatično tudi z ozirom na politično položnje — se je pred-včerajnjem babil tudi poljski klub. Načelnikov namestnik, grof Dzieduszecki, je omenjal ta do-godek v daljšem govoru, v katerem je povdarjal, da ta milost cesarjeva ne velja samo vitezu Jaworskemu, ampak tudi vsemu poljskemu klubu in deželi Gališki. Poljaki imajo poln razlog, da so hvaležni cesarju iz vse duše, kajti, ko so povsodi pritiskali na Poljake, jih je naš monarh vzel v mogočno varstvo svoje ljubezni.

Dogodki v Makedoniji. Število za-ptih Bolgarov v Solunu znaša že okoli 2000. Vsacega dne privlačujejo orožniki in vojniki Bolgare, katere zatvarjajo v solunske ječe. Turška pošta kontrolira vsa pisma, ki so na-slovljena na Bolgare. Uprava avstrijske pošte je naznanila turški vladi vse one Bolgare, ki potom avstrijske pošte dobivajo priporočena pisma. Vsi ti so bili zaprti. Redarstvo po-stopa z Bolgari z nečuvno grozovitostjo. Ne-srečneži so že na pol mrtvi, predno jih pri-vedejo v gnjusne, temne luknje zaporov, od koder pride malokdo živ na svetlo. Make-donski odbor deluje na to, da izzove splošno ustajo in na ta način prisili Rusijo, da na jeden ali drugi način stori konec turškim grozovitostim. Makedonski komite je odposlal vsem vladarjem evropskih vevlastij spome-nie, v kateri jih opozarja na turška grozo-dejstva v Makedoniji in jih prosi, naj bi se zavzeli za to, da se uvede stroga preiskava.

Tržaške vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel v petek zvečer ob navadni uri svojo sejo.

Odbor društva »Narodni dom« bo imel svojo sejo v soboto zvečer ob 1/2 9. uri.

Župniški izpit so položili prošlega tedna v škofijski pisarni v Trstu nastopni gospodje duhovniki: Fran Jedrejčič, župe-upravitelj v Draguču; Fran Pospišil, župe-upravitelj v Kašteliru, Rihard Ružička, ka-pelan v Žminju in Fran Peršić, kapelan v Pienu. Ta poslednji za hrvatske in italijanske župnije.

Afera državnega poslanca Leopolda Mauronerja. V Trstu imamo novo senzaci-jonelno afero, katere glavni junak je državni poslanec Poldo Mauroner. Od zanesljive strani smo izvedeli nastopne podatke: **Leopoldo Mauroner je v družbi magistratnega uradnika Spiridiona Stengla na škodo sirote E. M. po-kojnega Viljela zagrešil sledeče:**

Leta 1896 je dovršila Ema Mauroner 22. leto. Njeni drugi bratranec Spiridion Stengle jo je počel večkrat nagovarjati, naj si zagotovi bodočnost s tem, da svoje pre-moženje (53.000 gld.) vknjižiti in si s tem zagotoviti obresti. Svoje premoženje je imela mladoletna Ema Mauroner do tedaj naloženo pri pupilarni oblasti v »Boden-Credit«-nih

Razum njega je ostala v župnišče tudi njegova svakinja, nekoliko slaboumna Mari-jana; nje ni ta grozna novica prav nič vzne-mirila. Ko jo je mož skušal pregovoriti, da bi se skrila, zategnila je čudno ustni, mignila z ramama ter molče odšla. Marijana je torej sedela za mizo pri poliču vina v družinski sobi ter za krajši čas preobračala liste neke knjige.

Noč se je bila storila; lepa, tiha, topla poletna noč brez lune, z milijoni zvezd. Če-riški in murni so »mecalci« zoreče grozdje. Taintam se je zakadil tudi prhutajoč netopir za letoče žuželko ter jo pohrustal, sicer pa je bilo tiho kakor v grobu.

Iz raznih skrivališč se je prikazovala zdaj pa zdaj kaka glava, tiho in brez šuma kakor dah, toda le za trenutek in naglo se je zopet pomaknila v varno zavetje nazaj.

Na tlaškem vrtu so bili hrabri bram-bovec zaletili ogenj, da bi ložje pričakali divji Turčinov. Bila jim je noč strašno dolga, dolga kakor še nikdar. Molče so str-meli v žarečo žrjavico, tuintam uganili katero, toda pravega pogovora le ni bilo. Premenili so straže ter znova posedli okoli ognja.

(Zvršetek pride)

papirjih, kjer pa pomnenju Stengletovim niso bili dovolj varni (!) (Zanj in za Mauronerja seveda ne!) Nagovarjal jo je, naj premoženje izroči svojemu bratranecu Poldu Mauronerju, kateri jej zagotovi isto z vknjižbami na ne-premičnine. Po dolgem nagovarjanju dalo se je neizkušeno dekle slednjič res toliko premo-titi, da se je šlo posvetovati s svojim »dra-gim« bratranec Mauronerjem, kaj jej je storiti z denarjem. Naš Poldo jej je zatrdil, da res ni boljšega, nego da si zagotovi svoje premoženje potom vknjižb in jej svetoval, naj piše odvetniku dr. Felice Venezian-u, kateri da napravi vse potrebno, da se ona proglasi polnoletno in se potem uredi vse potrebno, da se zagotovijo (Mauronerju!) onih 53.000 gld. »Avanti« dostavlja tudi hudomušno, da je res čudno, da vsi pošteni opravlki prihajajo ravno poštemu odvetniku Venezianu v roko.

Stvar so res »uredili« v najkrajšem času, kakor sta želela poštemjaka Stengle in Mau-roner. Ema je bila proglašena za polnoletno in dali so ji podpisati pogodbo vitalicija, t. j. da izroči ona vse premoženje Leopoldu Mau-ronerju, kateri se obveže plačevati jej 4 1/2 % obresti. Vseh teh 53.000 gld. so vknjižili na različna posestva, katerih je Mau-ro-ner le solastnik in katera so že zadol-žena. Reelna vrednost istega dela, na katerega je bilo vknjiženih teh 53.000 gld., je komaj kakih 20.000 gld. Vpoštevati pa je o tem posebno ta dejstva: Poldo Mauroner je bil varuh (kurator) mladotne Eme in se je že s tem močno pregrešil proti svoji dolžnosti, da je kakor tak dal mladoletno sestričino proglasiti za polnoletno, ne da bi bila v to kaka potreba. Drugič bi jej bil on lahko za-gotovil vitalicij s tem, da bi bil uložil denar v kako zavarovalno banko, katera bi bila plačevala zavarovanki tudi več nego 7 % rento ne pa 4 1/2 %, kakor jej je zagotovil v pogodbi Poldo Mauroner, katera »varnost« pa ni bila prav nič gotova, ker se kapitala 53.000 gld. ne more zagotoviti z vrednostjo 20.000 gld. Dalje je upoštevat dejstvo, da ima Mauroner še neko posestvo v Kjadinu, katero je njegova izključna last in katero ni zadolženo in bi bil moral torej, ako bi bil imel pošteme namene, vknjižiti vitalicij tudi na to posestvo.

In ravno to je zopet kričeč dokaz sla-bega namena, da, dasi ni bil Emin kapital zadosti zavarovan na ostalem itak zadolženem posestvu, vendar ni dal tega kapitala uknji-žiti na to poslednje imenovano posestvo. Ali to še ni vse! Vpoštevati treba to, da je bila takrat Ema Mauroner zelo bolelna in da je bilo pričakovati, da umrje v kratkem in bi na ta način Poldu Mauronerju in Stenglu v najkrajšem času prišlo v last vse premoženje Emino ter bi ju svota 53.000 gld. ne stala čisto nič.

Potem je gospod Poldo zastavil v po-godbi tudi neko posestvo, ki ni niti njegovo, temveč občinska last; to je bil seveda le pesek v oči ubogemu neskušnemu dekletu in sodišče je, naravno, zabranilo to vknjižbo. Ali to ni bilo še dovolj peska v oči; ne, še nekaj je trebalo, da popolnoma zavedejo svojo žrtev.

Poldo Mauroner se je v pogodbi zave-zal, da vse zastavljeno posestvo, katero, ka-kor omenjeno, ni vredno niti 20.000 gld., za-varuje za 100.000 gld! To seveda samo radi tega, da bi Ema mislila, da je to po-sestvo res toliko vredno. Tudi tega nesmemo prezreti, da je Poldo v pogodbi sicer nave-del dva upnika, ki sta že uknjižena, ni pa povedal — o ti ljuba pozabljivost! — za koliko sta vknjižena.

Ako slednjič opomnimo še na nezmisel, da bi se kdo odpovedal izključni lasti 53.000 goldinarjev, ne da bi imel od tega kake ko-risti, je menda dovolj jasno osvetljena ta po-štena pogodba.

Kapital 53.000 gld. nudi že sam na sebi dovoljno gotovost udobne eksistence in ne-umno je misliti, da bi se kdo — zlast mlado 22 letno dekle — prostovoljno od-povedal takemu kapitalu za 4 in pol od-stotne obresti, medtem ko od njega dobiva lahko najmanj 5 odstotne obresti in pritem še ostane sam jedini gospodar istega. In ta Poldo Mauroner brani kakor državni posla-nec na Dunaju — koristi svojih tržaskih voličev !!

Ne ponižujte se sami! — Od strani slovenskega duhovnika je naše ured-ništvo prejelo pismo, v katerem se nam av-ktor iskreno zahvaljuje na tem, da nismo reagirali na grdo psovko »nadpop«, ki jo je neki slovenski list zabrusil na adresu nami-

sljedenega sotrudnika »Edinosti« — katoliškega duhovnika.

Mi umejemo to hvaležnost. List, ki je zagrešil ono psovko, izdajajo slovenski duhovniki, umejemo torej, kako more peči duhovnika notri v dušo, ako duhovnik pred vsem svetom tako sramoti svojega lastnega stanovskega tovariša-duhovnika.

Ker vemo torej, kako vzvišen je duhovski stan, čegar členi po svetu poklicu svojih s križem v roki podeljajo blagoslov in darujejo sv. daritev, prosimo odzrite dotične gospode duhovnike-urednike — da ne bo takega pohujšanja med ljudstvom — naj priznajo svojim tovarišem-duhovnikom in naj raje mlatio po naš posvetnjakih, kolikor jim je ljubo in drago!

Mauroner poslanec in — kukce Mauronerjev. Pišejo nam: Gotovo se ti bo, draga »Edinost«, čudno zdelo, ko zagledaš tak čuden naslov. Premišljeval sem in premišljeval sem, kakov naslov bi dal tem vrsticam, a verjamim, da boljšega nisem mogel najti! Hotel sem zapisati že: »Mauronerjevi biki in prašiči za časa volitev« — a ta naslov mi ni bil prav nič všeč. Potem sem hotel zapisati: »Kako se Mauroner pripravlja za pot na Dunaj!« — Tudi to mi ni šlo. Zapisati sem hotel: »Kako jemlje Poldo slovo od kukcev«. — Tudi to mi ni šlo. Najraje bi bil zapisal: »Mauroner, sin bivšega poveljnika okoličanskega bataljona, bivši Garibaldinec in sedanji gospodar hiše, kjer ženske prodajajo svoje meso, gospodar kukcev, bikov... in zastopnik Trsta in okolice v drž. zboru na Dunaju«. — Ali vidiš, cenjena »Edinost«, da bi bilo vse to predolgo in da je bila prva misel najboljša, ko sem dal tem vrsticam naslov, kakoršen je. Torej k stvari!

Posestnik Š. bi bil rad vkupil kukca (prašiča). Ponudil mu ga je Mauronerjev hlapec. Ker pa kukce ni bil skopjen, ga Š. ni hotel vzeti. A Mauronerjev hlapec mu ga je silil. Š. ni hotel slišati. Slednjič se je Š. udal in kupil kukca za 7 gl. 50 nč. Š. je vzel vrečo, utaknil kukca v njo in hajd domov s kukcem! V hlevčku mu je napravil z listjem gorko ležišče.

Drugi dan pa je prišel k Š. Mauronerjev hlapec in rekel: Oh, ko bi vi videli, kaj je delal gospodar z mano. »Jutri zvečer pojdem na Dunaj in zahtevam, da bo kukce v hlevu, prej nego odpotujem!« kričal je nad mano. — Tako je pripovedoval hlapec. »A gospod, kako naj za božjo voljo najdem sedaj kukca, ko ne poznam onega, ki ga je ukupil?« Mauroner: »Veš, od kje je bil oni, ki ga je ukupil?« — Hlapec: »Da, vema, a ne poznam ga in ne vem za njegovo hišo«. — Mauroner: »Pojdi torej v tisti kraj, kjer stanuje oni, ki je ukupil kukca: tam hodi od hiše do hiše in vprašuj povsod, kedo je ukupil kukca? Tako ga najdeš. In ko ga najdeš, reci mu, naj ti da še 3 gl. 50 nč, ali pa kukca nazaj«. — Hlapec: »Ma, gospod, saj ste mi bili rekli, da kukca lahko prodam za 7 gl. 50 nč.« — Mauroner: »To sem rekel pred 14 dnevi, a sedaj zahtevam za kukca 11 gl. Rajše, nego da bi kukce šel iz hleva za 7 gl. 50 nč, rajše naj bo v hlevu. Kakor sem rekel, jutri pojdem na Dunaj, jutri mora biti kukce v hlevu, ali pa mi moraš prinesiti še 3 gl. 50 nč. Ako ne storiš tega, moraš takoj iz moje hiše«.

Tako je pripovedoval Mauronerjev hlapec našemu Š. A naš Š. se ni hotel adati, ker je pošteno plačal, kakor se je bil dogovoril. A ubogi hlapec je prosil in presil: prosil je, naj mu da še vsaj 3 gl. in če že tega noče, naj mu da kukca nazaj, da ne bo ob službo.

In naš Š., ki je slovenski okoličan, usmilil se je ubogega hlapca. Naš Š., ki ni bogat, ki ni poslanec itd., izročil je kukca hlapcu.

Tako se je torej pripravljala Mauroner na pot na Dunaj, kjer naj zastopa naše koristi — pardon, koristi oni, ki so ga volili. Da-li se tudi na Dunaju peča s kukci, tega ne vem; tudi tega ne vem, da-li je šel pogledat prej v ono hišo, kjer prodajajo ženske svoje meso, če je tam vse v redu, kakor je hotel imeti v svinjaku... vse to mi ni znano. Sicer pa, kaj briga to mene? Jaz ga nisem volil, jaz sem glasoval za Rybáfa in ne za onega, za katerega so glasovali tisti, ki se bahajo z 2-tisočletno laško kulturo. Sicer pa mi je znano tudi to, da so čifuti hoteli, naj Mauroner zastopa na Dunaju Trst in okolico!

Zato pa, okoličani, prosim Vas, napnite vse strune in zakričite z mano:

»Živio Mauroner, živio njegovi kukci, živio botega ženskega mesa, živio oskrbnik,

živio 2-tisočletna laška kultura, živio tržiški čifuti in živio vsi tisti, ki so poslali tako robo na Dunaj! Živio! živio! živio! živio!!!

V o l i l e e.

Nadobudna mladina. Tržaška »mularija menda je nima tako blizu vrstnice; nedavno je hotela zopet napraviti mojstrsko delo, no takrat se jej ni posrečilo. Predsinočnjim ob 7. uri in pol je stal neki okoli 11-leten deček pred izložbo prodajalnice Antona Quarantotta v ulici Pozzo del mare št. 1 in rezal z žebliem šipo. Gospodar je videl vse to, ali je hotel počakati, da vidi, kako se vsa stvar izvrši. Nekoliko oddaljeno je stala za voglom družba mladih potepuhov, ki je pričakovala izid tega podjetja. Ko je deček, ki je rezal šipo, isto popolnoma odstranil, se je oddaljil k svoji družbi. Nekoliko pozneje se je napravljeni luknji v izložbi približal drug deček, ki je oprezno utaknil notri roko in hotel odnesti nekaj ovitkov sveč. Zdal pa je gospodar iz prodajalnice, ulovil mladega tatu in ga izročil policaju. Ostala »lepa« družba jo je seveda popihala med tem.

Samomor dekleta. Blizu Barkovelj je včeraj zjutraj skočila v morje 17-letna J. S. Vzrok samomoru ni znan.

Nenamenjen samomor. 45-letni Alojz Cella iz ulice Pozzaechera št. 25. je spil včeraj nekaj ogljene kisline in vsled tega umrl. Na obrežju Mandracchio mu je bil namreč delavec Vincenc Decarli izročil v varstvo steklenico tekočine, ne da bi mu bil povedal, kaj je v njej. Cella je hotel pokusiti tekočino in je o tem našel smrt. Prenesli so ga v mrtvašnico pri sv. Justu. Decarlija je policija zaprla, ker ni opozoril nesrečnega, da je v steklenici nevaren strup.

Poskušen samomor. Sinoči ob 11. uri se je hotel blizu obali Mandracchio utopiti 24-letni čevljar Viktor C. iz ulice Rena. Neki stražar in neki pilot sta ga s pomočjo nekega ribiča izvelikla iz mokrega elementa.

Nagla smrt. Včeraj popoldne je umrl nagle smrti v svoji zalogi vina v ulici Campanile št. 13 66-letni Fran Milane.

Tatvine. Oficijal Titz je aretiral Marijo S., katera je svoji gospodinjki ukradla nekoliko perila in 5 goldinarjev.

Alojzija vd. Chiaretti, trgovka z manufakturinim blagom, naznanila je policiji, da nekaj časa izginjajo iz nje prodajalnice razne stvari in da sumi, da jej krade neka ženska rodom iz Italije, katera kupuje pri nji razno blago.

Anton Furlan s trga sv. Frančiška št. 2. ukradli so neznani tatovi 441 kron.

Kunsten» markiz. 23-letni Karol C. iz Graclea, pomorski markiz, je bil včeraj aretiran, ker si je prisleparil 54 kron s tem, da je igralne marke izdajal za angleške zlate lire.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 14. marca ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Madonnina 6, in Barriera vecchia 15, hišna oprava in oprema v zalogi; ulica S.S. Martiri 4, hišna oprava; Kjadin 722 in ulica Farneto 36, jestvine, oprema v zalogi in pohištvo; ulica Maleanton 2, obuvala in oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8,8, ob 2. uri popoldne 14,8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759,5. — Danes plima ob — predp. in ob 1,38 pop.; oseka ob 10,25 popoldne in ob 10,2 popoldne.

Občni zbor »Obrtniškega društva« pri sv. Mariji Magdaleni spodnji bo dne 24. t. m., in ne 10 kakor je bilo objavljeno.

Vesti iz ostale Primorske.

× Občni zbor pevskega društva »Nabrežina« be v nedeljo dne 17. marca, ob 3. uri popoldne v društveni sobi. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev. 5. Predlogi in nasveti.

× V Riečanjih se bodo tudi letos povodom praznika sv. Jožefa vršile cerkvene slavnosti kakor običajno. Znani prijatelji Slovencev iz različnih taborov skušajo sicer, da si ne vedo prav, kako bi, da bi motili in intrigirali, ali ljudstvo naše pohiti tudi letos z navdušenjem na svoje edino slovensko svetišče.

× Goriška ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« pri-

redi dne 17. t. m. v dvorani goriške Čitalnice v prid slovenskemu šolstvu zabaven večer. Uprizori se »Sneguljčica«, kitica osmih pevskih prizorov, vezanih med seboj z deklamacijo z vpletenimi živimi podobami. Pevske točke je prevzel blage volje v izvrševanje zbor čitalničnih pevk pod vodstvom gospoda J. Mercine. Vstopnina 1 K., za šolsko mladino polovica. Sedeži: I.—IV. vrsta (na divanih) po 2 K; V.—IX. vrsta (na stoli) po 1 K; ostali sedeži (na stoli) po 40 stot. Listki za sedeže bodo na prodaj zadnje tri dni pri čitalničnem čuvaju in na večer na blagajnici. Vstopnice se bodo prodajale le na blagajnici. Listki za sedeže se obdrže, vstopnice pa bo oddajati v sobi pred dvorano. Začetek ob 8. uri zvečer.

Blagosrčni darežljivosti deležnikov in za držanih vablencev se priporoča

načelnistvo.

× »Sadjarsko in vinarско društvo v Naklem« bo imelo svoj glavni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m. ob 1. in pol uri popoldne na Mislčah hšt. 1 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika; 2. Poročila tajnika; Poročilo blagajnika; 4. Predavanje o pravilnem sajenju sadnega drevoja; 5. Volitev odbora za tri prihodnja leta. Na obilno udeležbo vabi

Odbor

× Šolska mizerija v Istri. Te dni se je predstavila na namestništvu v Trstu deputacija iz davčne občine Rozarske (občina Dekani) s prošnjo za ustanovitev slovenske šole v njihovi vasi. Deputacija je imela seboj vse dokaze, da je taka šola res potrebna v njih selu. To so priznali tudi gospodje, katerim se je deputacija predstavila. Ali tu je padla senca naše šolske mizerije: deputacija je čula iz ust jednega od onih gospodov, da bo za sedaj težko ngoditi tej prošnji, ker je tako določeno, da je v Istri vsako leto snovati le po tri šole, a da je že drugih krajev, ki prosijo za šolo!!! Ali ste čuli?! Ljudstvo je željno pouka, prosi šole, ali ne more je dobiti, ker je tako določeno. A da bo jasna vsa kričecnost tega slučaja, naj navedemo tu, da so prositelji izjavili, da imajo za zgradbo šole že pripravljenih 5.000 gl. in da bi takoj začeli z zidanjem, ako bi jim oblasti obljubile za gotovo, da ustanove šolo. Oni denar je bil zapustil pokojni župnik Peter Fabris. Torej je »tako določeno«, da se tudi volja blagih ljudomilih pokojnikov ne more izvršiti.

Vesti iz Kranjske.

* Glad in mraz. V Rečici pri Bledu so našli te dni 40-letnega Ivana Zemljo — mrtvega! Siromak je umrl od glada.

* Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani. Od 1. januarja do 7. marca je došlo 544 prošenj za delo in 436 deloponudb. 883 delavcem je bilo 498 odprtih mest nakazanih in v 316 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 ključavničar, 1 sadni vrtnar, 1 marker, 1 kočijaž, 9 konjskih hlapcev, 2 računajoči natakari, 1 gostilniška kuharica, 2 fini kuharici, 1 orožniška kuharica, 7 dekle za vsako delo, 1 bona, 8 dekle k otrokom, 3 kuhinjske deklice, 6 dekel za kmetska dela. Službe iščejo, 2 mašinista, 1 gozdar, 1 kletar, 1 organist, 2 hišnika.

Vesti iz Štajerske.

— Obrtno gibanje v Celju. »Domovina« piše: »Vesela znamenja za našo narodno rast so obrtniki, ki se naseljujejo med nami. Prepoved lanske »Sokolove« slavnosti je privedla tri nove, dosedaj pogrešane obrtnike: kamnosek Vinko Čameriak, steklar Fran Strupi ter pleskar in slikar Karol Makovec. Naša sveta dolžnost pa je tudi, da podpiramo te rodoljubne obrtnike.«

Gotovo. To je jedina in najsigurneja pot: osamosvojenje na polju industrije, trgovine in obrti. Nemškutarska srditost se kmalu ohladi, čim se ne bo več razpaljala ob — slovenskem denarju.

— V Mariboru se je danes vršila razprava proti nekemu, tudi pri nas v Trstu — žal — znanemu Avgustu Janši. Znanemu posebno našemu uredniku, kateremu je bil mož zapustil spominov, vrednih — nekaj de etakov!!

Brzjavna poročila.

Imenovanje v deželnem šolskem svetu v Primorju.

DUNAJ 13. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja, da je cesar imenoval župnika v Vorskem, Vinka Zamliča, članom deželnega šolskega sveta za Istro za še ostalo dobo tekoče poslovne perijode.

Vojna v južni Afriki.

KAPSTADT 13. (B.) Včeraj se je primerilo 12 novih slučajev kuge. Mej obolelimi so trije Evropejci, od katerih je jeden umrl.

BLOEMFONTEIN 13. (B.) Zadnje dni je dospelo semkaj mnogo ujetih Burov in uplenjene živine.

Štrajk v Marziju.

MARZIJ 13. (B.) Mnogoštevilni štrajkujoči so včeraj preobrili vozove, obložene s pistacijami (nekaki mandeljni, bogati na olju) so prerezali vreče in so skušali preprečiti razkladanje blaga s parnika »Adria«. Redarstvo in orožništvo sta posegla vmes in sta zaprla več oseb.

Državni zbor.

DUNAJ 13. (B.) (Zbornica poslancev). Ministerski predsednik prosi z dopisom, naj bi se čim prej izvršila volitev kvotne deputacije. Predsednik naznanja, da ta postavi volitev na dnevni red jedne bližnjih sej. Zbornica nadaljuje s prvim čitanjem predlogi o davku na žganje. Poslanec Eisenknib govori proti. Med došlimi spisi je tudi načrt zakona, tičeči se prispevkov za borzni fond o notiranju vrednostnih papirjev na tržiščih borzi.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grižololu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škafličah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škafličica stane 60 stotink.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dunajska filijalka
Bankine vloge na knjižice s 4%.
 Bankovnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brau, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvc. za
 besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanj objava 30 nvc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in naveden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilo franco na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemu
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga znamenitih
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej e. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popravilne itega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnavadnejše. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške rožne vence,
 svetinjske sv. Antona in pravega Jezuška d. lito za
 marke. — Pisati in poslati je pisarni „Bregenc“ v
 Bregenc (Predaleško).

Zaloga pohištva in ogledal
RAFAELA ITALIA
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

Najbolja prevlaka za podove
 je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četrto nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšno prevlako, se ne pripije, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti škatli.

Ces. in kralj. privilegirana
 tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:
Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadalje specialitete: pisalna in kopirna črnila
 nepremoljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Predzadnji teden.

Srečkanje nepreklono
23. marca 1901

Glavni dobitek v vrednosti

60.000 KRON

v gotovini z 20 % odbitkom.

Srečke „Invalidendank“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.
 Mercurio Triestino, Ig. Neu-
 mann, Henrik Schiffmann.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglice, ki so tudi pod
 imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razlizujoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepilo za šeloece in žive, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska

esenca imenovana.) — Lahko razstoplju-
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaštorica
 steklenice 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliži za rane

pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar. večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Ce se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

„Slovenka“

se prodaja v Trstu v naslednjih tobakarnah:

Lavrenčič (na trgu pred vojašnico), na kolodvoru južne železnice, Stanič
 (Molin piccolo), Majcen (ul. Miramar), Chiozza (Žitkova hiša), Ponte della
 Fabbra, Sv. Jakob, Sv. Anton stari. — Cena zvezku 20 novč. (40 stotink.)

Vsebinska 2. zvezka: Pripovedka o kmetu, Adam Sever. — Ženski študij na
 Ruskem, Mila Vdovičeva. — Na divanu za podlistek, R. V. Lačevski. — V Le-
 ševju, Demeter. — Materi, Zorana. — Žene izobraženih krogov na delu za pro-
 sveto, Ivanka. — Očetu, Kristina. — O spolni vzgoji, Dragotin Lončar. — Bič.
 Gujinski. — Slepec Matija, Adam Sever. — O metulju, Adam Sever. Ženske v
 Rusiji, Božidar Tvorcov. — Nove knjige. — Nove skladbe. — Beleške.

Uredništvo in upravnništvo: Trst, Molin Piccolo 3. II.

„Böhmische Thomaswerke“ v Pragi

naznanjajo da so

poverili prodajo

za Trst, Istro, Goriško in Dalmacijo tvdkl Luigi Peritz v Trstu.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednos-
 naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.
 MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!
 ZALOGA PRI IV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 140 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavrtki z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.
 Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

Po neverjetno nizki ceni

315 komadov

za samo 1 gl. 85 kr.

Ena elegantna ura s triletnim jamstvom
 in pozlačeno verzičco; 1 krasen ustnik za
 smodke iz jantarja, 1 krasna kravatna špila
 s šimili briljantom, 1 jako krasen prstan z
 imit. biseri za gospode ali dame, 1 krasna
 garnitura gumbov za manšete, ovratnik in
 srajco s patentovano zaporko, 4 žepne rute
 iz prstnega platna, 1 krasna žepna pisalna
 oprava od ailkja z angležkim mehanizmom,
 1 krasno toaletno zrcalo z etvijem in glavnikom,
 1 krasna pariška broša za dame, najnovejšo
 mode, 1 fino vezana beležnica, 20 komadov
 za dopisovalne potrebe, 72 angležkih peres in
 še 200 drugih različnih predmetov, ki so v
 hiši neobhodno potrebni. Vse te predmete
 pošilja le še nekoliko časa po poštnem pov-
 zetju ali po predplačilu zneska.

Izvozna tvrdka H. SPINGARN — Krakovo.

Poštno predalo 332.

Kdor naroči 2 zavitka, sprejme povrhu
 v dar lep nožič z dvema rezili. Kar ne ugaja
 denar nazaj.

Naznanilo.

Po naročilu slav. e. kr. okr. sodišča
 v Trstu podpisana naznanjam, da imajo
 dolžniki mojega sedaj umobolnega moža,
 g. Bitenc Antona, nadučitelja v pokoji,
 le meni dolg odplačevati, oziroma mo-
 jemu varuhu gosp. Tosorati-u Via Mal-
 canton št. 4.

Hedvika Bitenc

Trst, Via Istituto št. 21.

Prva kranjska parna mlekarina
 in sirarna »Narodno-gospodarskega
 društva« v Starembergu pri Rakeku
 izdeluje najboljše surovo maslo, cen-
 trifugalno sladko smetano, dober sir
 in razpošilja fino sveže mleko.

Cene za izdelke in mleko po dogo-
 vorn, prekupeen zdatno ceneje.

Išce se pod ugodnimi pogoji
 dober zastopnik za Primorsko in Dal-
 macijo se sedežem v Trstu.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franco na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljate na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani Josip Gregorič.

Cenjene gospodinjke

skusite da ta naša

izborna sladna kava

najde pot v vsako

slovensko hišo.